

VILÁGOS SÁG

II. ÉVFOLYAM

MINDENT A GYŐZELEMÉRT!

77. SZÁM

POZSONY,

egykori Habsburg koronázó város
felett a szabadság zászlója lengA soproni kiszögellés kivételével Magyarország
felszabadult — Tolbukin csapatai tuljuttak Badenen

Tegnap az esti órákban sugározta szét a moszkvai rádió az örömhírt, sűrűn ismételve a rabságból eszmélő valamennyi dunamenti nép nyelvén: Pozsony felszabadult!

Változtak a csillagok a százados bilincsekkel terhelt Dunamedence sorsa felett: megtört a német hatalmi zsarnokság szomorú emlékü nap-

keleti vára, ahol szabadságharcos népek vérének és életének árulták volt el az imperialista hatalom zsoldosai. Az egykori Habsburg koronázó város többé nem választja szét a Duna völgyét elnyomó nyugattá és elnyomott keletté. A Lajtán innen feltámadt vörös zászló immár a Lajtán túl is hirdetni fogja a diadalmas világsza-

badságot, a hosszú rabságból ócsudó népek ufjongo örömet.

A népek felszabadító hadseregének történelmi jelentőségű, ragyogó fegyvertényéről a szovjet tudósító iroda március 4-i esti jelentése az alábbiakban számol be:

Sztalin marsall Malinovszki tábornagyhoz, a II. ukrainai arevonal parancsnokához és Zaharov ezredeshez, az arevonal vezérkari főnökéhez intézett hadparancsában közölte, hogy a II. ukrainai arevonal csapatai április 4-én rohammal elfoglalták Pozsonyt, Szlovákia fővárosát, fontos ipari és közlekedési központot, a németek nagyerejű védelmi támpontját a Dunánál.

A kivívott győzelem emlékére a harcokban leginkább kitűnt csapatteket „Bratislava“ elnevezésű kitiüntetésre terjesztik fel.

Moszkva április 4-én este 224 ágyú 26 sortüzével üdvözölte a II. ukrainai arevonal csapatait, amelyek rohammal elfoglalták Pozsonyt.

Katlamba kerültek a Fort-4s körüli német állások

Malinovszki marsall csapatainak a Duna déli partján és a Nagy Fát-rában elért sikereiről, amelyeket az elmúlt 48 órában Magyaróvár és Körmöcbánya elfoglalása jelzett, a szovjet tudósító iroda kiegészítésképpen a következőket jelenti: A gépkocsi-, lőszer- és fegyvergyárakkal és egyéb üzemekkel felszerelt Magyaróvár elfoglalása után csapataink gyors ütemben előrenyomulva lépték át az osztrák határt, átvonultak Nezsideren (Neusiedl) és elvágták a Magyaróvár—Bécs és Bécs—Pozsony országutat és vasutvonalat.

Ebben a térségben az ellenség — Bécs felé — keskeny szakaszon páncélos és nagy gyalogsági köteléket vont össze, páncélos csapataink azonban, amelyek Magyaróvártól északra és délre nyomultak előre, egyesültek és az ellenséges hadsereget gyűrűbe kerítették, majd keletről, nyugatról és északról intézett támadásokkal a katlanba fogott német egységeket szétverték. Ebben a körzetben 4.000 ellenséges katonát és tisztet ejtettek fogságba.

A II. ukrainai arevonal északi szárnyán a román csapatokkal együtt

működő szovjet egységek a felszabadított Körmöcbánya térségében további 150 helységet foglaltak el. A Körmöcbányáért folyt harcokban Dascalescu és Lacatusiu tábornokok megsebesültek.

Tolbukin marsall III. ukrainai arevonalának a Balatontól délnyugatra harcoló csapatai a bolgár egységekkel szorosan együttműködve az egész magyar területet megtisztították az ellenségtől, sőt több jugoszláv területen lévő községet is felszabadítottak.

Az SS hadosztályok megsemmisítő veresége

Magyarország teljes felszabadítása küszöbön van. Már csak Sopron körül egy kis kiszögellést tart meg szállva ideig-óráig az ellenség.

Mint a szovjet tudósító iroda további kiegészítő jelentéseiben közli, Tolbukin marsall csapatai Kőszeg elfoglalása után az ötödik országhatárt lépték át. Az osztrák határon immár a porban hever a kétféjű sas és a horogkereszt...

A bécsi medencében előretörő Vörös Hadsereg Bécsújhelyből, a nagy iparvárosból és vasúti csomópontból kiindulva elfoglalta Badent és 25 kilométerre van Bécs felé.

Az összes arevonalakon az ellenség tizenkétezernél több katonát és tisztet veszített. A szovjet csapatok 30 repülőgépet, 71 harcokost és rohamlöveget, 27 páncélozott szállító gépkocsit, 127 tábort ágyút, 429 géppuskát, 159 gépkocsit, 927 vasúti kocsit, 25 mozdonyt és 34 lőszer- és élelmiszerraktárt zsákmányoltak. Az egész arevonalon súlyosan megrongáltak vagy megsemmisítettek 25 német harcokost és rohamlöveget.

Légi harcokban és a légvédelmi tüzéség tüzével elpusztítottak 34 német repülőgépet.

Rokosszovszky marsall II. fehérorosz hadseregének egységei folytatták a Danzingtől keletre körülvárt német harcosportok megsemmisítését és több helységet elfoglaltak. Ebben a körzetben kétezernél több német foglyot ejtettek. A Danzig előtti tenger-részen elsüllyesztettek két német szállító-hajót.

A többi arevonalszakaszon nem történt lényeges ebb változás.

Würzburg és Gotha elesett

London, április 4. (Rádió.) A nyugati arevonalon továbbra is élénk ütemben folyó előnyomulásokról szóló jelentések még mindig igen szűkszavúak, mert a hadbiztonsági hallgatást a szövetségesek főparancsnoksága még nem szüntette meg. A tegnap éjszaka érkezett közlések szerint Montgomery csapatai Arnheimmel szemben megtörték az utolsó német ellenállást is, és megvetették lábukat az Alsó-Rajna partján. A 9. hadsereg ezekben a harcokban 13.000 foglyot ejtett. A Ruhr-medencében egyre szorosabbra szorult a gyűrű.

Dél-Németországban a szövetséges csapatok két helyen átkeltek a Rajnán és behatoltak Würzburgba. A város megtisztítása folyamatban van.

Az 1. francia hadsereg egységei megszállták Karlsruhe-t és még egy újabb ponton átkeltek a Rajnán.

A középső szakaszon Gotha elfoglalása jelzi a szövetségesek további előretörésének irányát, amely Lipese

felé mutat. Ettől délkeletre Regensburg térségében jelentős helyi harcok folynak. Ez az arevonalszakasz van a legközelebb a csehszlovák határhoz. Kassel elesett.

Traktori a'ánálók a falu népének az ERBA munkásai

KOLOZSVAR, április 4. Az ERBA faipari üzem munkásai traktort ajánlottak fel a Kommunista Pártnak, hogy juttassa el valamelyik falu földművelésének a tavaszi munkálatok elősegítésére. A Kommunista Párt máris intézkedett, hogy a munkásság részéről felajánlott traktor a legmegfelelőbb helyre kerüljön.

Az ERBA faipari üzem munkásainak nemes példája igazolja, hogy az ipari munkásság nemesek a földosztás megvalósításával siet a földművelés segítségére, hanem a kiosztott földek megművelésében is segédkeznek ad, megfelelő termelő eszközt nyújtva a tavaszi munkálatok elvégzésére.

Az igazságtalanságot
felelni kell!

A megbántott zsidóság nevében küldték be hozzánk ezt a hozzászólást az „Erdély” című napilap április harmadiki számában megjelent „Tisztogásunk szigorúan, de igazságosan” című cikkhez.

A cikk felfogásával a Világosság szerkesztősége teljes mértékben egyetért.

Akik a zsidóság ellen vétettek, bűnösök a magyar nemzet félrevezetésében és a magyar ifjúság vágóhídrahajszolásában is, magyar szemszögből tehát éppen úgy nem érdemelnek kiemeltet, mint a megsanyargatott zsidóság szemszögből.

Tudatában vagyok annak, hogy a Legfelsőbb Tisztogató Bizottság a működését bíráló cikkkel szemben nem szorul védelemre, de néhány hozzászólásomat nem hallgathatom el.

Felvetem előljáróban a kérdést: miért íródott ez a cikk tulajdonképpen? Nyilván egy igazságosnak vélt ügy szolgálatában. Ez az igazságosnak vélt ügy röviden annyi, hogy nem szabad a zsidók összeszedésében résztvevő közlisztviselőket és az alsófoku Tisztogató Bizottságok által már valamilyen büntetésben részesített személyeket internálni, mert ez nem használna a demokrácia ügyének; ezek a személyek ugyanis nem komoly bűnösök, őket csak a fasiszta propaganda forgószele kapta el.

Távol áll tőlem az, hogy mindenkire, aki kiszolgálója volt a fasiszta rendszernek, halált kiáltssak; ez csak az igazi háborús bűnösök osztályrésze lesz. Az előbbieken említett személyek büntetéseképpen azonban megsebesültük fokához mért többkevesebb ideig tartó internálás — szerény véleményem szerint — a minimális büntetés kell legyen. Vagy lehessen büntetlenül kiszolgálni egy olyan aljas, minden emberességből kivetkőzött rendszert, amelynek pusztításai még évtizedekig legfájóbb sebeink lesznek?

Igy az átnevelni kívántak annyit éreznének saját bőrükön, hogy bármilyen aljas rezsimet szolgálnak is ki, elkövetett tetteikért nem jár büntetés. Honnan tudják akkor a jövőben, hogy mi a helyes és mi a helytelen, azaz mi az igazság és mi az igazságtalanság? De elmennék a megbocsátás legvégső határáig, ha ezektől a magukat egyszerre „jó demokrátáknak” tartó eljáró közlisztviselőktől csak egy megértő gesztust, vagy emberi hangot kaptunk volna abban az időben. De ennyit sem kaptunk...

Felesleges és az ítélő dolgozó magyar értelmiséget erősen lebecsülő megnyilatkozás lenne az olyan, amely a demokrácia leple alá akarná bujtatni és védelmébe venni a megítélt kisebb bűnösöket csak azért, hogy bizonyos pozíciókat ne kelljen feladni, mert nincs helyettük más. Meggyőződésem ugyanis, hogy a dolgozó magyar értelmiség demokrata tömegéből az elmarasztalt kis hányad pótlására megfelelő és elegendő személy fog rendelkezésre állni.

A tárgyalt cikk szelleméből végül az következik — minthogy „akinek nagyobb darab vaj volt a fején, elmenekült —, hogy nincs is szükség purifikációra, hiszen „az igazi háborús bűnösök meglettek” és a purifikációval csak másokat „gyártanánk” helyettük. E szellem ellen két okból is tiltakozom és bizonyára nem állok egyedül ezzel a felfogással:

1. Legjobb meggyőződésem szerint

a Legfelsőbb Tisztogató Bizottság minden egyes esetben függetlenül és tárgyilagosan, konkrét adatok alapján hozza meg döntéseit.

2. Igazságos volt, hogy az eddigi nevelésesen enyhe ítéletek helyett megtalálták végre azt az egyedül helyes utat és módot, amellyel demokráciát felépíteni ugyanezzel a társadalommal lehetséges.

Végül kötelesemnek érzem a leghatározottabban visszautasítani — csupán a Kolozsvárról elhurcolt tizenhétézer zsidó nevében — minden olyan törekvést, amely akár a legkisebb mértékben is bagatellizálni akarná a világtörténelem eddig legállatibb aljassággal keresztülvitt — a Szövetségesek teheráni értekezlete és a római Szentiszák által is bestialitással párosult rablójalkoságnak bélyegzett — embertelenségek sorozatát, amit gettobazárásnak és deportálásba hurcolásnak hívunk.

Itt nincs pardon! Már akkor is mindenkinek éreznie kellett, hogy polgártársait szisztematikusán, cse- csemöstől-asszonyostól-öregestől összfogdosni és vágóhídra küldeni égbekiáltó igazságtalanság, melynek következményeiért viselni kell a felelősséget!

Bolgár István
Deák Ferenc-utca 45

Mi ujság a Székelyföldön?

Könyvtárat a falvak népének!

Székelyudvarhely, április 4. A helyi demokratikus pártok, élükön a Kommunista Párttal, elhatározták egy megyei népkönyvtár felállítását. A könyvtár lehetővé teszi, hogy azok a művek is eljussanak a székely nép legszélesebb rétegéhez, melyeket eddig a reakció elzárta a tömegek elől.

Szövetkezeti mozgalom a székely anyavá osban

Székelyudvarhely, április 4. A székelyudvarhelyi Szakszervezeti Tanács a kolozsvári MÁGISz keretében megalakította az ottani szakszervezetek mellett működő szövetkezetet. Ez a szövetkezet van hivatalba bekapcsolni Udvarhely vármegyét az országos szövetkezeti mozgalomba.

A MÁGISz alapszabályai szerint és fiókjaként működő szövetkezet biztosíték, hogy nem az eddigi kapitalista szövetkezetek felújításáról van szó, hanem a szűk osztálykérdések kiküszöbölésére törekvő új, népi szellemű szövetkezet indul.

Működik a háromszéki népbíróság

SEPSISZENTGYÖRGY, április 4. A háromszéki népbíróság a napokban ítélt Benedek Béla volt nyilaskeresztes vezetőember bűnperében, aki a multban népellenes tevékenységet fejtett ki. A népbíróság bűnösnek találta Benedek Bélát, mert bebizonyosodott, hogy nevezett a nyilaspártnak egy éven át vezető tagja volt s tevékeny részt vett a párt irányításában. Enyhítő körülményként vették figyelembe, hogy a párt soraiból még 1942 szeptember havában kizárták, s azóta párttevékenységet nem fejtett ki, továbbá, hogy a Magyar Nemzeti Felszabadító Bizottság „Miklós” gárdájának tagjaként működött a mai háborúban. Mindezek figyelembevételével a népbíróság Benedek Bélát hathavi fogsázbüntetésre és 5000 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Keresünk azonnali üzlet- és raktárhelyiséget

lehetőleg központban nagykereskedés céljára. Lehet udvarban is. Közvetítő böközven díjazunk. Cím a kiadóban

Garantált valódi anyagokkal készít
címfestő, szobafestő és hutorfényező munkát

Fiegler

Kötő- és Mester-u. sarok. Alapítva 1908.

Harc a kiütéses tifusz ellen

Északerdély minden megyéjében szovjet-román orvoskülönítmény száll ki

KOLOZSVÁR, április 4. Az Erdélybe érkezett szovjet-román orvoscsoporthoz minden megyében megkezdik munkájukat a kiütéses tifusz leküzdésére. Kolozsvár dolgozó társadalmá örömmel vette tudomásul, hogy a Szovjetunió és Románia között egyre szorosabbá válnak a kapcsolatok nemcsak a hadművelési együttműködés terén és művészeti téren, hanem egészségügyi vonalon is. A szovjet-román orvosoknak az összefogása különösen Északerdély megyeiben hamarosan megszünteti a kiütéses tifusz terjedésének a veszélyét, gyógyulást hoz és enyhíti a lakosság szenvedéseit.

Az orvoscsoporthoz a következő képpen oszlanak meg az egyes megyék területén: Kolozsvárt és Kolozs megyében 2, Bihar megyében 6,

Szatmár megyében 8, Maramaros megyében 4, Marostorda megyében 2, Beszterce-Naszód megyében 2, Szolnok-Doboka megyében 2, Csik megyében 1, Udvarhely megyében 1, Háromszék megyében 3 és Szilágy megyében 3 csoport kezd meg levékenyítését. Északerdély területén tehát összesen 32 szovjet-román orvoscsoporthoz fog működni a kiütéses tifusz leküzdésére.

Ezeket a csoportokat kívül még újabb önkéntes csoportok érkezése is várható. Minden csoport fel van szerelve a legszükségesebb eszközökkel és anyagokkal: fertőtlenítő készítmény, japánfürdő, nagyobb mennyiségű benzint, petróleumot, szappant, valamint gyógyszereket visznek magukkal a városokba és falvakba.

Rendelet a kisajátításra kerülő ingatlanokról

KOLOZSVÁR, április 4. Kolozsvár vármegye és Kolozsvár város főispáni hivatala 2188/1945 szám alatt a következő körrendeletet adta ki a községi előljárásgoknak:

KÖRRENDELET

Utalással arra a rendeletre, amellyel a körjegyzőségeknek már megküldöttem az agrárreform törvényrendelet szövegét, az alábbiakat közlöm:

1. A kisajátítási eljárás munkálatait április 15-ig kell befejezni.

2. A helyi (falusi) Földosztó Bizottságokat április 3-ig közgyűlésen kell megválasztani.

3. Április 5-ig mindegyik helyi Földosztó Bizottság a járási székhelyen működő járási bizottságnak az alábbi kimutatásokat tartozik betérjeszteni:

- a) A kisajátítás alá kerülő ingatlanok kimutatását;
- b) a törvény szövege szerint ingatlan juttatásban részesültek névjegyzékét;
- c) községi legelőkre vonatkozó kimutatást, községenként.

4. A kételyek és a félreértések elkerülése céljából, melyek az érdekeit községeknél felmerülhetnek, a helyi (falusi) Földosztó Bizottságok összeülnek a járási bizottságokkal és vitás esetekben együttesen határoznak.

5. Az elhagyott és a kisajátítás alá eső ingatlanoknál meghagyandó a szántó és a kertterületekből mintegy 10—15 hektárnyi terület (25—28 katasztrális hold), mely területek az állam tulajdonában maradnak, mezőgazdasági központok, kísérleti területek és mezőgazdasági gépközpontok felállítására. E területek nem képezhetik a jogosultak tulajdonát. Az elhagyott ingatlanokon levő egész mezőgazdasági leltár, szerszámok, mezőgazdasági gépek, traktorok az állam tulajdonát képezik.

6. A járási főszolgabírók, járási gazdasági felügyelők, községi bírák és az illetékes mezőgazdasági kiküldöttek a helybeli csendőrségi szervekkel együttműködve, a fentiek összességéről és megfelelő elhelyezéséről gondoskodni kötelesek mezőgazdasági gépközpontok felállítására érdekében. Ugyancsak az állam tulajdonába mennek át azok a traktorok, ekék és eséplők azon ingatlanokról, melyek nem tekintendők elhagyottaknak, viszont kisajátítás alá esnek.

7. A helybeli Földosztó Bizottságok által elkészített és a járási bi-

zottságoknál elhelyezett kimutatások adatainak helyességéért a bizottságban szereplő minden egyes tag teljes felelősséggel tartozik. Szándékos félrevezetés és megtévesztés esetén nevezettek a jogosultak kimutatásából töröltetnek és a büntető eljárást ellenük megindítják.

8. A 3. pont alatt feltüntetett helyi Földosztó Bizottság által elkészítendő kimutatásoknál kötelesek jelen lenni a kisajátítást foganatosítandó bizottsági tagok és a kisajátítást szenvedő érdekelték.

9. A községi körjegyzők kötelesek hivatalból a helyi Földosztó Bizottság tevékenységénél titkári minőségben közreműködni.

10. A járási bizottságok az alábbi időközökben ülnek össze:

- a) A kolozsvári járás a járási székhelyen Kolozsváron, április 8-án reggel 9 órakor;
- b) a nádasméti járás a járási székhelyen Kolozsváron: április 9-én reggel 9 órakor;
- c) a kolozsborsai járás a járási székhelyen Kolozsborsán: április 9-én reggel 9 órakor;
- d) a hidalmási járás a járási székhelyen, Hidalmáson: április 9-én reggel 9 órakor;
- e) a bánffyhungyadi járás a járási székhelyen: Bánffyhungyadon: április 9-én reggel 9 órakor;
- f) Kolozsvár város a városházán, a gyűlésteremben április 8-án reggel 9 órakor.

11. A járási bizottsági gyűlésekre meghívandók, az Ekések Frontjának, a Magyar Népi Szövetségnek járási, illetve városi kiküldöttei.

12. A járási főszolgabírók és községi bírák az illetékes bizottság elnöke által kért előfogadatok, illetve szállítási eszközöket adott esetben akadálytalanul az igénylők rendelkezésére bocsátják.

13. A községi előljárásgok, községi körjegyzők kötelesek jelen rendeletet a magyar lakosságu községekben teljes egészében magyar nyelven is közölni.

Kolozsvár, 1945, március 29.

A vármegye főispánja helyett

Osógör Lajos dr.
alispán.

Mindenemű kereskedelmi áruszállítást

Naquvárad és Bukarest között vállalt az „EXPRÉSS” szállítási vállalat
Iroda: Horea-ut 34. szám.
Telefon: Szent István-ut 33-35

HIREK

Németszékbe vitták Szent István koronáját

BUDAPEST, április 4. Szent István koronáját, az ezeréves magyar államiség ereklyéjét a Budáról kivonuló Szálasiék először Veszprémbe, innen pedig Németszékbe, egyelőre ismeretlen helyre szállították. A koronaörököt eltávolították a koronát teljesen átjászották a németek kezébe.

Csak Németszék leverése után fog kiderülni, mit műveltek ezzel az ősi ereklyével a méltatlan, szennyes kezek.

Ünnepély a deportáltak javára. A Nepvedelmi Egyesület a „Deportáltak Hete” akcióival kapcsolatban nagy nyilvános ünnepélyt rendez. Az ünnepélyen a Józsa Athenaeum működik közre. Az ünnepség vasárnap, április 8-án 4 órai kezdettel a sétateri Nyári Szinkörben lesz. Bövebbet falgaszokon közölnek.

Az I. Joku Iparhatóság 101.626—1945 számú véghatározatával Szabó Sándor Barcsay-utca 18 szám alatti lakost a „Mega”-szövetkezet vállalatvezetőjévé kirendelete. 5713

A mestervizsgáztatók a hazatérőkért. A mesterjelölteket vizsgáló iparosok a vizsgák egész tiszteletdíját felajánlotta a Hazatérők Othona javára. A mestervizsgák még tolynak az Iparkamarában, de a vizsgázató mesterek máris eljutottak szerkesztőségünk útján a hazatérők feljegyzésére 1000 pengőt.

Eljegyzés. Szóts Erzsébet és Csati Béla jegyesek. Minden külön értesítés helyett. 5648

Tisztogató bizottságot létesített a temesvári zsidó hitközség. A temesvári zsidó hitközség közleménye szerint a hitközség kebelében tisztogató bizottságot létesítettek. A volt zsidóközpont valamennyi tisztviselőjének ténykedését hivatalból vizsgálják felül. Hasonlóképpen felülvizsgálják mindazoknak a zsidóknak a ténykedését, akik ellen panaszok érkeznek.

Köszönetnyilvánítás. Köszönetet mondunk mindazoknak, akik kedves halottnak, Vlád János temetésén résztvettek s ezzel fájdalunkon könnyítettek A gyászoló család. 5999

Közgyűlési meghívó. A Gumi-tekstilárugyár Rt. kolozsvári cég április 11-én délután 5 órakor a vállalat irodájában Kolozsvár, Zápolya-utca 12 alatt rendkívüli közgyűlést tart, amelyre az igen tisztelt részvényeseket ezennel meghívja. Tárgysorozat: 1. Új igazgatósági tagok választása. 2. Esetleges indítványok. Az alapszabályok értelmében csak az a 33 részvényes bír szavazati joggal, aki részvényeit a közgyűlést megelőző 3 nappal letétbe helyezi a vállalat pénztárára. 5681

A kolozsvári Demokrata Zsidó Népközösség felhívása! Minthogy a legu öbbi választások óta tagjaink száma háromszorosára emelkedett, szükségesnek tartjuk rendkívüli közgyűlést kere éven új vezetőség megválasztását. Választójogukat csakis az új tagjaink gyakorolhatják, akik legu öbbi választások óta március 10-ig bejelentkeztek. Fenti célból a vezetőeg április 6-tól kezdve a rendezőbizottság munkaközei kívül (8—2) rendkívüli szolgálatot is tart minden délután 3—6-ig, amikor is a tagdíjak befizetésekor a választási lista is átvehető. A közgyűlést április 15-én délután 2 órakor tartjuk meg a vármegyei házban diszteremben. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az új alapszabályok megszavazása. 3. A vezetőség megválasztása. A közgyűlést előkészítő bizottság. 5668

A kolozsvári Kisiparosok Temeskezési Egyesülete április 8-án, vasárnap 9 órai kezdettel évi rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az uton tisztelettel meghívjuk. A közgyűlést 1 órai várakozás után minden körülmények között megtartjuk. Székely József elnök. 5663

UJ SZELLEMEK

Ebben a harcban a zene is fegyver

Az élet-halálharcot vívó Szovjetunió zeneszerzőiben már a háború legelején gyökeret vert a jelszó: „Ebben a harcban a zene is fegyver!” S így is volt. A Vörös Hadsereg párnacsokasága már a háború legelső napjaiban felkérte a zeneszerzőket és költőket mindenfajta buzditó dalok, indulók, vidám katonanóták szerzésére. „A zenei vezérkar” rövidesen számtalan mű közül válogathatott.

Ezekben az időkben vált egycsapásra közzismertté Alexandrov szerzeménye: „A szent háború” és Blanter búcsúdala: „Viszontlátásra, házak, városok”. Ezzel egyidejűleg a nagy zeneszerzők is hazafias ének írásába fogtak. Sosztakovics a „Népbiztos esküjé”-t, Reinhold a „Hitler vége közeleg” című dalokat szerezte. Ezek a művek hatalmas példány-számban árasztották el a frontokat s az egész szovjetállamot. Hozzávetőleges becslés szerint keréken 5000 ilyen harci dal, s vagy 1200 lelkesítő hazafias nóta járja.

Sor került időkben nagyobb méretű alkotásokra is: Prokofjev még 1941-ben hozzálátott Tolsztoj világhírű regényéből táplálkozó nagy operája, a „Háború és béke” megalkotásához, melyben a maihoz oly hasonló nemzeti háború dicsőséges küzdelmeit eleveníti meg a zene eszközeivel. Ugyancsak 1941-ben fejezi be Sosztakovics VII-ik „Leningrád” című szimfóniáját.

Mindez eleven bizonyítéka ama rendkívüli hazafias lelkesedésnek, mely a Szovjetunió államainak népeit egyformán fűti, s melyet a maguk módján a művészek is kifejeztek és örökéletűvé tettek.

Vasvári István versei

Lassankint nálunk is napvilágot látnak a háborús esztendők eddig némaságra kárhözhatott írói feljegyzései: versek, naplók és tanulmányok kerülnek ki a nyomdákba, a rettentő próbákra tett emberiség dokumentumai.

Vasvári István kötetének anyaga 1941 és 1944 közt keletkezett versek. A háborúban fegyvertelenül, meggyőződése ellenére, s csak szenvedőlegesen résztvevő s nem vadjait rájárnak a kor falára: „Ki tudja, mi van zárt szemem mögött? Rabszolga-alázat vagy konok lázadás?” — kérdezi döbbenettel és tehetetlenül borzong „a süket egek alatt”. Csupa rángó ideg, csupa könny és vacogás ez a lélek, csupa tüdő és szögese volna leélni életét — ehelyett azonban részt kellett vennie a háború szörnyű viszontagságaiban, meg kellett csömörölnie és meg kellett keserednie.

Maradandó sorait — ahogy általában történni szokott — ő is éppen szenvedésének köszönheti: helyenkint már-már önkívületbe átesapva sikerül elérnie a fájdalom tudatosításából fakadó művészi gyönyörűség határait. S ezeken a pontokon érik igazán költővé és nagyon emberivé.

A vers-kötetet kiegészítő prózai „Levél Heme Henrikhez” a gyámol nélkül maradt, embertelenségben vergődő ember jankajátása egy távoli mentstvár után — veres közelmúltunknak szintén megrázó dokumentuma.

Vasvári István verskötetét Nagyváradon adta ki az Uj Csillag-könyvkiadó.

Uj vezető a debreceni színházban

A Csokonai színház vezetése körül támadt vívásoknak végre véget vetettek. A színház vezetését újra gyakorlati színházi szakember, Belezmay-Unger István vette át, aki most tért vissza Budapestről. Az új vezetővel szövetkezett az új műsorpolitika, amely a színház régi műsorpolitikájától eltérően a színház művészeit a nézők elrettentő felkészítését akarta főleg kihasználni.

A színház a jövőben főként irodal-

A székelység minden jóval ellátja a horzalmak világából hazatérő zsidóságot

Rövid látogatás Marosvásárhelyen, ahol családjában intéződnek el a dolgok

MAROSVÁSÁRHELY, április 4. Hatalmas porfelhőben robog véleg teherautóknak a szabédi uton. Közéledünk a székely fővárosához. A Maroshoz érve a megdöbbenés és a kellemes meglepetés érzése támad bennünk egyszerre. Megdöbbenő az a hatalmas arányú barbár rombolás, amit a kiüzent faszták az utolsó pillanatban végeztek. Egy félévszázad munkája: a szép, vasból épített Maroshid, a büszke betongát, a turbina és a villamoserőmű teljesen megsemmisítve. De amint az új hidon átszalad autónk, a kellemes meglepetés érzése támad bennünk. A kemény munkásakat már felépítette az új hidat. Erre büszkék vagyunk. A fa-

Mihály bácsi teleplezi a cukoresempészt

A galád feketézó utasnak volt bártorsága védekezésként a szovjetkatonára hivatkozni. De a rendőrfőnök — Mihály bácsi — eszén nem lehet tulajni.

— Hivja csak ide a katonát, ha azt akarja igazolni, hogy az övé a cukor! — mondja ki Mihály bácsi a végső szót.

A feketézó vállát vonogatja, de mégis mennie kell, ha azt akarja, hogy mindjárt le ne leplezzék. Meg aztán még reméli is, hogy látha si-

siszta ármány rombolása itt sem sokkal éreztethette hatását.

A hidon átérkező néprendőrök állítják meg autónkat s átvizsgálják csomagzállományainkat. Nincs semmi baj. Utánunk egy szovjetautó jön. A néprendőr nem is int, mégis megáll. Önként áll meg, mert a jószívű katona polgári utast vett fel csomaggal. A néprendőrök megvizsgálják a csomagokat s a felkerekedett polgári utas ládáiban cukrot találnak... A jószívű autósokat nem érdekli a dolog. Az autót továbbrobog, de az utas a két láda cukorral ott marad. A következő fejezet már a néprendőrségen játszódik le.

kerülne valami eredményt elérni.

A katona előkerült, de a feketézó helyzete még súlyosabbá vált.

Mihály bácsi — tolmács utján — a katonához fordult s megkérdezte:

— Ime, ez az ember arra használta ki jószívűségedet, hogy a kávéházakban pöffeszkedő nagyhasu dologtalanoknak a feketekávéjukhoz cukrot hozzon, jó drága pénzért. Annyit, amennyi pénze a munkásembernek nincs is. De mi a cukrot a kicsi gyermekeknek és az állapotos asz-

szonyoknak akarjuk adni tisztességes áron. Helyes ez?

— Helyes, helyes, charasól! — mondja a katona s hozzáteszi: Adjátok csak a cukrot olcsón a gyermekeknek és az állapotos asszonyoknak s ne a nagyhasu burzsujoknak.

Ezzel aztán be is fejeződött a vita. Hogy mi lett a feketézővel? Biztosak vagyunk felőle, hogy a marosvásárhelyi rendőröknek és bírának nem remeg a szívük, amikor a feketézőkre és zugkereskedőkre kell le-sújtaniok.

Első utunk Soós József polgármesterhelyetteshez vezetett, aki Löbl Mártonnak, a Kommunista Párt helyi titkárnak és több ujságíróknak a társaságában éppen a szanatórium egészséges, modern épületébe berendezett zsidó hazatérők otthonában tartózkodik. Már hetek óta érkeznek ide is. Tízsele kisebb-nagyobb csoportok ruhátlanul, betegen, felsebzett lábakkal.

Látogatás a szanatórium lakóinál

A szanatórium folyosóin serény ápolónők járnak fel s alá. Eppen ebédidő van. Párolgó ételt visznek a fekvő betegeknek.

Benyitunk az első szobába. Itt három varrógép mellett ügyes varrónők tevékenykednek, fehérneműt és felsőruhát varrnak a teljesen ruhátlanoknak. A Kommunista Párt helyi titkára, rövid tájékoztatást ad:

— Már sikerült a hatóságok útján nagyobb mennyiségű vásznat juttatni a hazatérők varrodájára részére. A vászonból ágyneműt és fehérneműt készítenek. Szövetet is jó volna szerezni, de az már nehezebb feladat — fejezi be a titkár.

Ezután sorra látogatjuk az egyes lakószobákat, illetve kórtermeket. A legtöbb hazatérőt ágyban fekszik. Nem szivesen, de mégis megmutatják megfagyott, sebes lábukat. Szármalmas látvány. Egyik-másik fantasztikus történeteket mesél el. Olyan is van közöttük, aki meztelán, fagyban, hidegben többszáz kilométert tett meg gyalog.

Előbb a keserű emlékeket mondják el, de aztán — a több jót és nyugalmat idegőző jövőre gondolva — vidámabb dolgokról is szólnak. Az egyik fiatal leány boldogan meséli, hogy ő egy hét alatt három kilót hízott. A másik arról beszél, hogy velük milyen emberségesen bántak a szovjetkatonák. Ruhával kínálták őket, de ők bizony inkább az élőkamrákat látogatták meg, s hosszú hónapok óta először látták istenigazában!

Szanatóriumi körútunk végén bemutattunk az irodákba. Itt az alpolgármester vette át a szót.

— Marosvásárhelyi magyarsága eddig is kitart magáért álltunk, amit lehetett, de mostan, háború saját szemekkel győződünk meg a szükségletekről, gondozásunkról, hogy a hazatérők semmilyen szükségletet ne szenvedjenek — mondotta Soós József jó szívvel, székelyesen.

Falko István

Nincs többé ezerholdas uraság

A magyar föld végre a magyar népé lett. Aba Sámuel és Vata, Budai Nagy Antal és Dózsa György, Esze Tamás és Tancsics Mihály egy hosszú évezred távatából üzenetnek egymásnak és az utánuk következő nemzedékeknek: ez a föld a tiétek, vegyétek birtokotokba, foglaljátok el!

Megtörtént. Nincs többé ezerholdas uraság, nincs puskás kerülő, bikacsökös tisztartó, görbétos ispán és nem örködik felettük a kakastollas csendőr és hideg tekintetű szolgabíró, nem szolgál nekik többé a ravasz jegyző és az alamuszi bíró.

Ők ementek, elsodorta őket az idő, elsodorta őket a történelem. Ezeréves bűnökért fizet az mai nemzedék. Korklátottak, gonoszak és ostobák voltak, évszázadokon át a németeknek szolgáltak, honosnak és jobbnak meg a magyar népen uralkodhassanak. Ezért a szolgálatért ezer és tízezer meg százezer holdakat kaptak a magyar földből, a mi földünkől. Aból a földből, amelyet a mi őseink foglaltak el, amelyet ők tettek művelhetővé, amelynek az erdőit ők irtották ki, mocsarait, folyóit ők csapolták le alacsony bérért, vagy ingyen robotban, mint munkások, katonák, foglyok, jobbágyok, szellekek, cselédék.

Mondom: ők ementek, elsodorta őket az a hatalmas néphadsereg, a Vörös Hadsereg, amelynek az erejében, hitében győzhetetlen akaratában ők sohasem hittek.

VERES PÉTER

Moszkvában új kertváros-kerület várja a hazatérő hősokeket

10.000 új fa, 38.000 új cserje a Sztalin-negyedben

MOSZKVA, április 4. Egyre jobban közeledik a Vörös Hadsereg teljes győzelmének a napja. A lakosság buzgón készülődik ennek a nagy napnak a megünneplésére s ezt a lerombolt városok újjáépítésével kívánja megszentelni. Azt akarja, hogy a hazatérő győzelmes sereg sok új, a réginél szebb várost találjanak.

A moszkvai Sztalin-kerület, amely a főváros egyik legelőbb városrésze, a régi építési terv alapján nagyra elhanyagolt képet mutatott. Ma szépen kikövezték, egyenes, fákkaal szegélyezett utcái és emeletes házai vannak. Csak az elmúlt két évben 10.000 fát és 38.000 cserjét ültettek

és 10 körzetet létesítettek ebben a kerületben. A lakosság azonban még mindig meglehetősen a Sztalin nevével viselő városrészt szépségével, korszerűbb közterekkel, szökőkútakkal és még több utca szelét akarja fávall beültetni. Az állam természetesen támogatja a szovjet lakosság kívánatait. De nemcsak az állam, úgyszólván az egész város magáéva teszi ezt a feladatot. A Sztalin-kerületet a főváros legszebb városrészevé Moszkvát pedig az ország legszebb városává akarják varázsolni. Az előmunkálatok már megkezdődtek. mutatják Karel Csapek „Fehér kőr”-ját. Hay Gyulától a „Némekek”-et és Zilahy Lajos „Szipéria” című drámáját. A „Revizor”-t néhány nap múlva be is mutatják. A palinás orosz szatirát Deés Jenő, a színház Kolozs-várt is jól ismert művészeti vezetője forgószínpadra dolgozta át s ezzel sokkal elevenebbé és pergőbbé tette. J. Z.

Munkás Mozgóban Külvárosi örszoba

Karódi Katalin és Nagy Istvánnal
a létszámokban

Edison Mozgóban A 28-as

Uray Titusz, Malykova és Pálfi István
a létszámokban. Előadások hétfő-
nap 8 és 5 órákor. Vasárnap 11.2. /
és 5 órákor

Ültessünk zöldséget, kertészkedjünk!

Igy kell megművelni a veteményeskertet

Kertünk megművelésével tehermentesítjük a közellátást

Kolozsvár lakossága ósidők óta foglalkozik kertészettel. Régebben minden háziasszonynak az volt a törekvése, hogy saját zöldség szükségletét saját munkájával állíthassa elő. A városi zöldségkertek azonban lassankint átalakultak virágoskertekké, füvesekké, s beépítették őket. Sok helyen azonban, különösen az átmeneti bérlők kertjei, megműveletlen parlagok és termelésre egyáltalán nem szolgálnak. Ha nem volna a háború és nem volna szükségünk többtermelésre, akkor is szükséges lenne ezeknek a termőterületeknek a kihasználása. Ez egyrésztől függetlenül a háziasszonyokat a piactól, olcsóbbá teszi a városi életet, másrésztől pedig egészséges és a városi embernek nagyon szükséges foglalkozásra ad alkalmat.

Természetesen most elsősorban nem virágot, hanem elemicikkeket, kerti zöldségféléket kell termesztetni, mert erre van szükség. Ha azt számítjuk, hogy rendszeren művelt és jó talaju kertben négyzetötenként a tömegzöldségekből — amilyen a sárgarépa, burgonya, káposztafélék, paradicsom, uborka, hagyma — 6—10 kilogramm terem, amelynek kalória-értéke mintegy 1 kilogramm kenyérral, fél kilogramm hussal, 10 deka zsírral vagy olajjal egyenértékű, élet-tani hatásuk pedig magas vitamin-, hamuanyag és cellulóze-tartalmuk révén felbecsülhetetlen, minden városi kerttulajdonos, bérlő vagy hasznélvező kiszámíthatja, hogy kertjének megművelésével ömaga milyen haszonhoz jut és milyen értékekkel tehermentesíti kertjének megművelésével a közellátást.

Hol vegyünk vetőmagot?

Sajnos, a palántáról nevelhető zöldségfélék olyan háztartások számára, amelyek nem voltak kellően felkészülve, már nem jöhetnek számításba. Tudomásunk szerint ugyanis a kertészeteknek és a külvárosi kisgazdáknak is csak annyi palánta áll rendelkezésre, amennyit önmaguk felhasználnak. A leghelyesebb, hogyha ezekbe a most beállítandó kertekbe burgonyát, sárgarépát és hüvelyeseket: borsót és babot vetnek. A palántáról nevelt zöldségfélék termesztése — káposztafélék, paradicsom, paprika, hagyma — ugyanis sokkal kényesebb és több fáradságot is hozzáértést igényel. Vetőmagot, illetőleg vetőmagvakat a leghelyesebb, ha a Széchenyi-téri „Trifolinó” magkereskedésben szerzünk be. Különösen jó hatása a burgonyára és a sárgarépára a káli-mütrágya. Keveset még lehet kapni belőle az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesületnél (Majális-utca 22). A sikeres termesztés érdekében 10 négyzetötre állag 1 kilogramm káli-mütrágyát lehet számítani.

A talaj előkészítése

A legelső feladat természetesen a termőterület talajának az előkészítése. A legjobb munkát ásással érjük el. Szükség esetén — ha nincs ásó és gyorsabb kell hogy legyen a munka — nehezebb kapával is elég jó lehet a talajelőkészítés. Fontos azonban, hogy a földet minél apróbbra munkáljuk el. Az ásás, illetőleg kapálás után a talaj felszínét alaposan el kell gereblyézni vasgereblyével. Ha ez megtörtént, az ágyásokat kell kijelölni. Ágyásokba a felsorolt zöldségfélék közül a sárgarépát és a cukorborsót vetjük, míg a burgonyát, babot jobb egyetlen táblákba ültetni, illetőleg vetni. Az ágyások szélessége 120 centiméter legyen. Az ilyen ágyásba 4 sor sárgarépát és 2—3 sor cukorborsót vehetünk.

A vetés úgy történik, hogy a gereblye vagy az ásó nyelével a sárgarépánál 25—30, a cukorborsónál pedig 40—50 centiméter távolságra sekély árkot húzunk az ágyás hosszában és ebbe hullatjuk be a ke-

zünkkel a vetőmagot. Különösen kényes az apró sárgarépa-mag vetése. A helyes az, ha átlag 1—2 centiméternyi távolságra hullanak a magvak.

A cukorborsó vetése egyszerűbb: egymástól 6—8 centiméterre kell a magvakat az árokban elhelyezni. Vetés után a gereblye fokával kétoldról kevés földet húzunk a magvakra. A sárgarépa magra 1—2 centiméterrel ne kerüljön több föld: minél sekélyebb ugyanis a vetés, annál hamarabb kél ki.

A burgonyát egyetlen táblába vetjük. A leghelyesebb, ha egymástól félméterre 8—10 centiméter mély árkokat húzunk kapával és ebbe helyezzük a gumókat egymástól mintegy 40—50 centiméternyi távolságra. Amikor ez megtörtént, földet húzunk

reá.

A babot fészekbe vetjük. A gyalogbabet lehet sorba is, még pedig egymástól 40 centi távolságra, a sorban pedig a magvat 5—8 centiméterre. Helyesebb és kiadósabb azonban a karósbab termesztése. A fészkek távolsága 50—60 centi legyen és a vetés történjen négyzetesen. Az eljárás az, hogy spárta mellett egyetlen kapavonással sekély gödröt ásunk és ebbe behullatunk 5—5 szem babot, amelyet rögtön földdel takarunk le. Amikor a sor végére értünk, a spárgát 50—60 centiméterrel arrább visszük és újra kezdjük a sort. Jó, hogyha megfelelő távolságban — egymástól 50—60 centiméterre — az ültetőspargára bogot kötünk, hogy a fészkek egymástól való távolsága minden sorban ugyanaz legyen.

A veteményesnek is trágya jár

A káli-mütrágyát a sárgarépánál ugy alkalmazzuk, hogy az ágyás elkészítése után és a sorok kihúzása előtt ráhintjük a talajra és begereblyezzük. Burgonyánál is hasonló az eljárás. Természetesen, ha mód és alkalom kínálkozik, érett istállótrágya, portrágya vagy érett komposzt beszerzésére, ugy ezt is fel kell használni. Ezeket azonban mélyebben, az ásás, illetőleg kapálás alkalmával kell a talajba dolgozni.

Ez a rövid utbaigazítás elégséges arra, hogy mindenki megkezdhesse a rendelkezésére álló termőterület megmunkálását és a zöldségkert beállítását. A további teendőkről rendre beszámolunk a Világosság hasábjain.

Kolozsvár minden megművelhető földjének bőven termő veteményeskertté kell válnia, hogy biztosíthassuk a közellátást a demokrácia minél gyorsabb és alaposabb győzelme érdekében.

Kós Balázs

Beszélgetés Gergely Sándorral

A Moszkvából hazatért író Diósgyőr képviselője a magyar nemzetgyűlésen

KOLOZSVÁR, április 4. Gergely Sándor, az eddig Moszkvában élt magyar író, aki 1932-ben kénytelen volt elhagyni hazáját, még Debrecen felszabadulása idején hazatért és azóta cselekvő módon kapcsolódott be Magyarország kulturális megújulásának előkészítésébe, legnap városunkba érkezett. Nagy tanácsalanságunkban orákulum módjára kerestük fel, hogy egyet-mást kérdezzünk tapasztalatairól s utbaigazítást kérjünk a jövőre. Érdekel többek között az az irodalmi állapot is, amely 1932 körül részben hozzájárult ahhoz, hogy annak idején emigrációba kényszerült.

Osváth Ernővel mindvégig hadilábon állt: a jeles elvonatkozó esztéta-irodalmár nem szerette írásai „proletárságát”. De éppen így állandó harcban élt Kassák Lajossal, aki a proletárságból, a munkásságból — ahogy mondja — nem kiemelkedett, hanem „kizüllött”, elárulván saját osztályát. Ezzel szemben mindvégig baráti kapcsolatokat tartott fenn Móricz Zsigmonddal, akivel kölcsönösen szerették és megértették egymást. Móricz Zsigmond idejében hozzájutott Gergely Sándor most készülő Dózsa György-regényének első részeihez, „magával hurcolta, mint egy véres kardot” s az volt róla a véleménye, hogy „ez az igazi történelmi regény”. Móricz Zsigmondról Gergely Sándornak egyébként az a véleménye, hogy ő is magában hordozta a magyar írói tragédiát: bizonyos társadalmi szűklátókörűséget, mely az egész mai magyar irodalmat is determinálja és idő előtt való kátyubajutással fenyegeti a legáradóbb tehetséget is. Ha azonban akadna Móricznak jó orosz fordítója a jó fordítású Móricz-mű olyan irodalmi szanatóriuma volna a Szovjetunió-nak, amilyenre külföldi író esetében még nem volt példa.

Megkérdezzük, hogyan látja az író szerepét a most alakuló új társadalomban?

— Számottevő írók — válaszolja — azonnal meg kellene alakítsanak egy írói szervezetet. Ez a szervezet ne legyen az élettel szemben exkluzív, de kiméletlenül zárkózzék el a nem-íróktól. Vegyen fel sorába minden értékes író, irodalomtörténész, műfordító és falukutatót — ezeket a művészi sikra emelkedett publicistákat —, de ne legyen tagja e szervezetnek olyan írói egyéniség, aki bünt követelt el a magyar érdekek ellen: aki háborúra uszított, közvetlen vagy közvetett módon szolgálta a nagynémet érdekeket és azonosította magát az antiszemita és más fajellenes propaganda jelszavaival.

— Hogyan képzelem már most Erdély, eme különleges történelmi és néprajzi adottságokkal megáldott országrész íróinak szervezkedését?

— Erre vonatkozólag azt a tanácsot adhatnám — válaszolja Gergely Sándor —, hogy alakítsanak minél hamarabb egy erdélyi magyar írói szövetséget, mely mint alosztály, kapcsolódjék bele a Romániai Írók Szövetségébe, de ugyanakkor tartson fenn legtekélyesebb együttműködést a Magyar Írók Szövetségével is. Érthetetlen, hogy erről egyáltalában beszélni kell, már régóta meg kellett volna e szövetségnek alakulnia. Valamint azt is furcsálom, hogy

Magyar partizánok a Bükk-hegységben

Ezután mint a diósgyőri kerület képviselőjéhez fordulunk hozzá s megkérjük, mondjon valamit a diósgyőri nagy magyar partizánmozgalomról, az ugynevezett MOKÁNY-szervezetről.

— Ez volt egyike a magyarországi magyar partizánszervezeteknek, melyek komoly katonai, taktikai sikereket könyvelhet el. Miskolcon, Diósgyőron magasrangú törzstisztek vettek részt a németellenes szervezkedésben s a munkásmozgalmakkal karöltve sikerült megnyitniuk a frontot a Vörös Hadsereg előtt, miáltal elérték, hogy a diósgyőri gyá-

A szovjetírók a népből valók

Bár a szovjet irodalomról, a szovjet írók szerepéről mind többet és többet tudunk meg, mégsem szalasztjuk el az alkalmat, hogy egy kebelbeli embertől, egy szentanutól is ne kérjünk további tájékoztatást.

— A mai szovjet írói társadalom egy részét a régi világból átjöttek, mint Gladkov, Alexej Tolsztoj és Kuprin alkotják. Ezek nagyrészen már hozzátartoztak a cári elnyomatás ellen küzdő szabadságmozgalmakhoz; másik részük a szovjetállam megerősödésével győződött meg arról, hogy passzivitásuk, szembeesegülésük a szovjet léttel helytelen cselekedet volt és nemsokára nagyszerű harcosai lettek az új társadalomnak. A megtérő orosz íróknak őstípusa az agg Kuprin, aki 1940-ben őregen tért meg hazájába, hogy halála előtt bocsánatot kérhessen a földtől, „mely eilen annyit vétkezett”. Második nagy csoportja a szovjet írói társadalomnak a már szovjetnevelésű írók: egyrészt a munkásságból és parasztságból került ki, intellektüelek, akik idejekorán azonosították magukat a mozgalommal. De természetesen van közöttük a cárizmus uralkodó osztályából származó író is, mint például Szimonov cári ezredes fia, aki azonban fiatal

Erdélyben nem került a kezembe irodalmi folyóirat, amikor itten a technikai eszközök is sokkal inkább rendelkezésre állanak, mint például Magyarországon és az erdélyi sorsban is sokkal bátrabb fejlődést vívtak ki, kisebbségi elnyomottságban is, a szellemi életnek, mint a magyarországiak. Ezzel kapcsolatban csak utalok a magyar hadifogolytáborokban tett friss tapasztalataimra, melyek szerint a 25—30 éves erdélyi emberek politikailag és társadalmilag a magyarországiaknál szintén érettebbeknek bizonyultak. Ezt az értékes szellemi bázist fel kellene használnia az erdélyi szellemi életnek.

rák jóformán épségben maradtak meg a munkások kezén. Ennek a szervezetnek két része volt: egy polgári, illetőleg katonai és egy népi, vagy paraszti, ez utóbbinak harcosai a Bükk-hegység parasztjaiból és a Szalasiék elől bujkáló katonákból kerültek ki. Parancsnokuk Nógrádi Sándor volt, aki ma Miskolc képviselője és a Kommunista Párt északmagyarországi kerületének főtitkára. Azonkívül oroszánrésze volt a mozgalom polgári megszervezésében Pödör László volt Eötvös-kollégista tanárnak.

korában munkás volt. Ezek a tulajdonképpeni szovjetírók. Közös világnézeti alapjuk azonban korántsem zárja ki, hogy időnkint művészi kérdésekben dühödten ne csapjanak össze. Ezekben az irodalmi nézeteltérésekben azután alaposan részt vesznek — pro és kontra — a vezető irodalmi folyóiratoktól kezdve az üzemek fali újságjain mindazok, akik figyelemmel kísérik a szovjet kulturális életet.

Még sok kérdeznivalónk volna, hiszen mindaz, amit mond, egy elédig zárt, titokzatos és a hitlerista propaganda által állandóan feketített világból származó, lelkesítő és bátorító adat. Bizonyosak vagyunk benne, hogy kolozsvári látogatása alatt még nem egy érdekes és tanulságos dolgot tudunk meg.

Jékely Zoltán

Villany-szerelőst,

mindennemű villamossági munkát készít GYANI KAROLY, Kornis-utca 1. Az épülő telefonpalota mellett

KI TUD ROLUK ?

KIRÁLY FERENC-ről, aki a szárszemesi híradóskokkal volt. Tábori postaszámja M. 213. Értesítést kérnek szüleit Fáksony vezér-utca 86.

HARMATTA SÁNDORRÓL, akit október 12-én vittek Délerdély felé. Értesítést kér édesapja, Newyork-szálloda címen.

BAUMANN SÁNDORRÓL, akit október 14-én vittek Délerdély felé. Értesítést kér édesapját, Petőfi-utca 26. (Evangélikus tervető.)

BALINT ISTVÁN II. ővezetőről, aki utoljára Mezöböről adott életjelt magáról F. 638 tábori postaszámon. Értesítést kér szüleit, Dohány-utca 26.

MÁTYS JENŐRÓL, akit október 13-án vittek Délerdély felé. Értesítést kér feleségét, Téglás utca 81.

CSAJKÓ GYULA, aki a kolozsvári 9. helyi kórházzal 1944 szeptember 29-én ávozott Nyiregháza. Kérünk mindenkit, ki tud róla valamit, értesítse aggódó szüleit, Gidófalvi-u. 4.

VERESS MÁRTONRÓL, akit október 14-én vittek el a Jókai-utca 11 alól. 1904-ben született. Értesítést kér feleségét, Jókai-utca 11, ajtó 3.

ID. TAKÁCS MIHÁLYRÓL, aki Kardosfalváról 1944 okt. 9-én távozott el, valamint fiáról, ifj. **TAKÁCS MIHÁLY**RÓL, aki utoljára a somkeréki löszraktárnál gépkocsivezető volt, aki valamit tud, szíveskedjék értesíteni aggódó hozzátartozóit, Gyepü-utca 5 szám alatt.

GÖGER SÁNDOR tüzér tizedesről, utoljára november 26-án a romániai hadifoglyitáborból adott életjelt magáról. Értesítést kérnek hozzátartozói, Etelköz-utca 29 vagy Unió-utca 19 címre.

SZABÓ JENŐ szakaszvezetőről, aki a 33 besztercei hegyivadász zászlóalj távbeosztású szakaszán szolgált. Tábori postaszámja H. 398 volt. Értesítést kér édesapja, Szentegyház-utca 36 címre.

MEZEI LAJOS honvédről, aki állítólag Debrecenben fogságba esett és november hónapban Medgyesén vittek keresztül. Értesítést kérnek szülei, Elő-utca 8 címre.

RAKÓCZI VIKTORRÓL, aki a 930/II. közmunka századnál Dorogon (Esztergom megye) volt. Értesítést kér családját, Széchenyi-tér 31, Basa Árpád üzete címre. Délelőtti órákban.

NÉMETH TIVADARRÓL, akit az őszszel vittek el Délerdély felé. Az ókirályságból és Délerdélyből hazatérő foglyoktól kér szíves értesítést felesége, Liget-utca 1. címre.

ALBERT JÁNOS ővezetőről, aki a 33. zászlóaljnál szolgált Kacsola községben (Tolna megye). Értesítést kérnek hozzátartozói, Árpád-ut 10.

SZÉKELY DEZSŐ ejtőernyősről, aki utoljára októberben Kisbérrel írt, értesítsék testvérét, Bartha Miklós-utca 8.

MIKLÓS FERENC leventéről, akit szeptemberben Bánffyhunyadi-ról vittek el. Értesítést kérnek hozzátartozói, Szentlélek-utca 15 címre.

GALL ISTVÁN honvédről, aki a 105. légvédelmi tüzéreként szolgált. Tábori postaszámja C. 444 volt. Utoljára szeptember 27-én Királyházáról (Huszt megye) adott életjelt magáról. Értesítést kérnek hozzátartozói, Szentegyház-utca 4 címre.

KUN ÁRPAD ővezetőről, aki a 25-ös honvéd felderítő pótosztálynál Sopronban majd Sopronszéchenyben volt. Értesítést kér feleségét, Eperjes-utca 14.

BAZSA ISTVÁN honvédről, aki a 25-ös honvéd felderítő pótosztály gazdasági hivatalánál szolgált. Októberben Sopronba vittek. Értesítsék feleségét, Vass-utca 42.

PÉCSY NORBERT, aki a 105-ös légvédelmi tüzéreként szolgált, utoljára Szombathelyre vittek. Értesítsék édesanyját, Buza-utca 13.

PIVÓ JÓZSEF honvédről, aki a 26-os zászlóaljnál szolgált Kolozsváron. Tábori postaszámja V. 613 volt. Értesítést kér feleségét, Para-utca 32.

KOVÁCS GYULA 26-os kerékpáros tábori csendőrrel. Tábori postaszámja V. 613 volt. Értesítést kér édesanyját, Buza-utca 13.

SÁRKÓZI ANDRASRÓL, aki a 131-es légvédelmi alakulatnál volt, utoljára Dézsen. Tábori postaszámja 105 volt. Értesítést kér bátyját, Kemény Zsigmond utca 28.

SARKADI MIHÁLYRÓL, akit a 26-os tüzérekkel vittek el Szászfehérről. Értesítést kér feleségét, Bánk bán-utca 19 (Irsztelep) címre.

DARABONT ELEMÉRRÓL, aki Visón esett fogságba és novemberben Torda felé vittek. Tábori postaszámja L. 331 volt. Értesítést kér feleségét, Bulgár-utca 8.

Megtalálták a nyilas-terror áldozatainak számos tömegsírját

MOSZKVA, április 4. A moszkvai rádió budapesti értesítése szerint a magyar sajtó állandóan foglalkozik a német kizsákmányolók és a Szalasi-banditák gaztetteinek szörnyű nyomaira.

A lapok közlik, hogy az egyik katonai gyakorlótér közelében két tömegsirt találtak, amelyben 270 holttest volt. A Belváros egyik pincéjében 3000 holttestre bukkantak. A Fővárosi Könyvtár pincéjében közel 500 holttestet találtak. Az áldozatok között igen sok a nő és a csecsemő.

Grófi és hercegi birtokok az alföldi parasztság kezén

MOSZKVA, április 4. A moszkvai rádió debreceni híradás alapján közli, hogy az Alföldön a földreform törvény megvalósításának keretében gyors ütemben haladnak a földosztási munkálatok és minden ponton megindult a tavaszi mezőgazdasági munka.

Békés megyében 170.000 holdat osztottak fel a földigénylők között. Szétesztásra került Berchtold gróf

1600 holdas birtoka is.

Tiszanagyfalu határában a Desseffy-grófok 2500 holdas birtokát osztották szét. Jellemző, hogy a falu határának a háromnegyed része volt grófi birtok.

Mezőcsáton két nap alatt 1500 hold jutott a földigénylőknek. Borsód megyében a Koburg-hercegek birtokai szintén szétesztásra kerültek.

Hadifoglyok üzenete a Szovjetunióból

MOSZKVA, április 4. A moszkvai rádió április 4 én déli 12 órai adásában a Szovjetunióban lévő magyar hadifoglyok üzeneteit továbbította. Több magyarországi illetőségű tolglyon kívül erdélyiek is üzentek, ezek a következők: Horváth Balázs hadnagy Kolozsvár, Imecs János tartalékos zászlós Medgyes, Kondás András Oszdola, Kerekes Endre zászlós Marosvásárhely, Kovács Péter zászlós Fiáthfalva és László Ferenc dr. zászlós Sepsiszentgyörgy.

Nevezettek tudatják rokonaikkal, ismerőseikkel és barátaikkal, hogy egészségesek és jól vannak.

Rájár a rud az élelmiszercsempészekre is

1506 liter ételolajat, 3207 kiló cukrot koboztak el

KOLOZSVÁR, április 4. A rendőrség árelenőrző ügyosztálya elkészítette kimutatását eddigi működéséről. A kimutatás szerint eddig kenyérdrágítás miatt 4, husneműek drágítása miatt 3, liszt miatt 11, textilnemű miatt 2, fűszer- és gyarmatáru miatt 17, sajtolt szeszélesztő miatt 4, olaj miatt 4 és alkohol drágítás miatt 7 esetben vettek fel jegyzőkönyvet és indítottak eljárást árdragítók ellen.

Az árelenőrző bizottság lefoglalt 1506 liter ételolajat, 3207 kiló cukorárut és 172 kiló husneműt, mert engedély nélkül akarták kicsempészni a város területéről.

A piacokon 93 esetben akadályozták meg a tejdrágítást és a lefoglalt tejet kiárusították hatósági áron. Vaját négy esetben foglaltak le és adták át a Vásárfelügyelőségnek, hogy a gyermekek és betegek részére kiosszák.

Az autobuszállomások és pályaudvar ellenőrzései során 71 esetben akadályozták meg az élelmiszereknek Kolozsvárról való kiszállítását.

Az árelenőrző razziaik során négy lárdragítót tartóztattak le azonnal.

Amint látjuk, ma már Kolozsvárt az árdragítóknak és élelmiszercsempészeknek sem jut fenéig tejfel.

BUKARESTBŐL JELENTIK:

A kiütéses tifusz leküzdésére hozott intézkedések keretében Bukarest rendőrfőnöke határozatot hozott, mely egészségügyi szempontokból szigorú ellenőrzést rendel a fővárosba érkező utasokkal szemben. A jövőben a vidékről érkező személyek közül csak azokat engedik be a főváros területére, akik fel tudják mutatni a nevükre kiállított fertőtlenítési igazolványt. Sem a szállodák, sem magánszemélyek nem láthatnak vendégül olyan egyéneket, akik ezzel az igazolvánnyal nem rendelkeznek. A kihágókat szigorúan megbüntetik.

A tavaszi vetések munkálatainak és a mezőgazdasági gépek bérbeadásának biztosítására alakult egyeztető bizottság értekezlet tartott, amelyen megvitatották a mezőgazdasági jutalások legfontosabb kérdéseit. Körzeti, megyei és járási központokat jelölték ki, ahonnan a mezőgazdasági eszközök javításának és a vetőmagok szétesztésének a munkálatait irányítják. Az értekezlet megvizsgálta az egyes üzemek és gyárak termelési helyzetét is, különös tekintettel a cseréalkatrészek és a traktorok uttatására. Elhatározták, hogy növelni fogják az ugynevezett mozgóműhelyek számát, amelyeknek munkáscsoportjai közvetlen segítséget nyújtanak a nagy termelő mun-

kára felkészült földműves társadalomnak.

Bukarest-Filaret állomáson három vagon ültető burgonyát osztottak szét Slobozia község földművesei között. Ezt a mennyiséget a Vörös Hadsereg parancsnoksága bocsátotta a parasztok rendelkezésére.

A földművelésügyi minisztérium meglehangú felhívással fordult azokhoz a volt szidó munkaszolgálatosokhoz, akik a román hadsereg mellett az Antonescu-uralom idején sáncmunkálatokat végeztek, hogy a birtokokban lévő ásókat, lapátokat, csákányokat és más eszközöket ajánlják fel a földműves társadalomnak. Mindazok, akiknek ilyen eszközük van, adják át azokat elismervény celenében a lakóhely szerinti legközelebbi rendőrhatalóságnak. Az adományozók nevét névsorba iktatják és felterjesztik a minisztériumnak.

ÚJ MESTEREK
olcsón és jól festenek
Jakab Dezső
és **Salamon Manó**
szobafestő mesterek,
ERZSÉBET-UT 55 sz.

Védőoltás a diftéria ellen

KOLOZSVÁR, április 4. A megkezdődött diftériaellenes védőoltás második sorozatát a városi orvosok április hó 8-án, vasárnap reggel 9 órakor kezdik meg.

Az oltások színhelye a Téglás-utcai református elemi iskola, valamint a Kismester-utca 10. a Méhes-utca 81, a Pap-utca 61, a Horea-ut 52, a Józsa Béla-utca 23 és a Monostori-ut 20 alatti állami elemi iskola.

Az orvoskamara felhívja az érdekelteket, hogy amennyiben elmulasztották az első oltáson való megjelenést, úgy ezzel az alkalmalmmal gyermekeiket feltétlenül oltassák be. Az oltás elmulasztása kihágást jelent és pénzbüntetést von maga után.

Földművesek figyelmébe!

A Kommunista Párt Sajtó és Propagandaosztályának kiadásában megjelent a földreformrendelet törvény hiteles magyar és román szövege. A mindkét nyelven megjelenő nyomtatvány díjtalanul áll a falusi szervezetek és a földművelő lakosság rendelkezésére. Átvethető a Kommunista Párt helyiségében: Kolozsvár, Bartha Miklós-utca 13 szám alatt.

SZABAD SZÓ

Temessük el az elesettek elszórt csontjait!

Naponta olvasom a Világosságot és benne a rejtetett háború nyomairól szóló híreket, hirdetéseket s tudósításokat. Ezzel kapcsolatban a szabad szó jogán közlöm Önökkel fájó érzéseimet. A minap egy derék, becsületes tordai ember bejött Kolozsvárra, felkereste a leányomat, két kicsi gyermek anyját és átadott neki egy sáros, vényomokkal borított zsoldkönyvet:

— Ez elesett férjé volt, asszony-ság! — mondotta.

— Hol találta? — kérdezte a leányom a könnyeivel küzdve.

— Egy csontváz mellett... — válaszolta a tordai ember.

Borzalmas közlés! Érezzük át mindannyian, mit jelent ez! Elesett katonák tetemei fekszenek mindent az egykori harcmezőkön. Szovjet, román, vagy magyar katona volt-e? Nem lehet tudni. Mert ruházatuk szétmálolt a földdel és sárral keveredve s testük a varjak és a keselyük martaléka lett.

Most, hogy a hó eltakarodott a bozotos erdőszélekről, tisztásokról és dombokról, előkerülnek a csontvázak. Két kis árva édesanyja megy az aknamezőkön keresztül a sárban, hogy megkeresse az elesett férfi csontjait... Lássuk meg lelki szemünkkel ezt a pillanatot és kérdezzük emberséggel: Van-e akadálya annak, hogy a főispán elrendelje a megye területén az elesettek maradványainak az elföldelését?

Oh, mennyi anya, feleség, gyermek, apa adna halát ezért a rendelkezésért! Nem, ne engedjük tetteiket! Hevni az elesettek csontjait, hogy varjak és kóbor kutyák turkáljanak közöttük. Temessük el a fasiszta háború szerencsétlen áldozatait tisztességgel!

Özvegy Nyiresy Árpádné,
vasuti nyugdíjas,
Eperjes utca 16.

Mindennemü
kereskedelmi
áruszállítást
Nagyvárad és Bukarest között vállal az
„EXPRESS”
szállítási vállalat.
Iroda: Horea-ut 34 szám.
Telep: Szent István-ut 33-35.

SPORTÉLET

Kitűnően szerepeltek Nagy-bányán a Dermata sportolói

KOLOZSVÁR, április 4. Mint jeleztük, a kolozsvári közönség a KMTE és a CFR pompás bemutatkozása után érdeklődéssel várta a Dermata idénykezdő viadalát is. A Dermata-művek sportolói meg is feleltek a várakozásnak, mert az ünnepek alatt mind a labdarugásban, mind a birkózásban győzelmet arattak Nagybanán.

A Dermata labdarugó csapata a Jó Szerencsét együttese ellen 4:0 (0:0), a Nagybanányi SE ellen pedig 3:0 (1:0) arányban győzött és megnyerte a husvétli tornát.

A birkózók (Hann, Nagy, Kiss és Lusztig) győztek a nagybanányi válogatott gárda ellen.

LEGUJABB

A Vörös Hadsereg pozsonyi és Moravska-osztravai előretörésének a hatása Csehszlovákiában

LONDON, április 4. (Rádió.) Brit tudósítók értesülése szerint az a tény, hogy a Vörös Hadsereg Magyarországon szétzúzta a legfontosabb német védelmi támaszpontokat és máris jelentős mélységben Ausztria területére lépett, nagy fejtelenséget okozott a bécsi náci főkolompók között. Baldur von Schirachot, Bécs körzetvezetőjét Hitler főhadiszállására rendelték, s ugyanakkor Dietrich tábornokot, a kiewi hóhért

ruházták fel teljhatalommal és néhány SS hadosztályt bocsájtottak a rendelkezésére a cseh-morva területről. Dietrich most nagy terrort fejt ki az osztrák szabadságmozgalommal szemben. Nagy a zűrzavar Prágában is. Müller tábornok, Prága katonai parancsnoka jelentős erőket kellett, hogy elvonjon a Szudéta-területekről. Volksturm-alakulatokat is vontak össze nagy sietséggel.

FELHÍVÁSOK

Fűszer- és élelmiszerszakmai munkások figyelmébe! A magán-tisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete felhívja az összes fűszer- és élelmiszerszakmában dolgozókat, hogy pénteken délután 4 órakor a szakszervezet helyiségében (Szabadság-tér 12 szám II. emelet) tartandó értekezleten jelenjenek meg.

A kéményseprő munkások szombaton délután 3 órakor rendkívüli gyűlést tartanak a Munkás-Othonnal, Patak-utca 7 szám. 5661

A kolozsvári faipari munkások vezetősége április 7-én, szombaton délután 5 órai kezdettel ülést tart a szervezet székházában, Karolina-tér 4 alatt. Kérjük a vezetőségi tagokat, hogy haladéktalanul jelenjenek meg az ülésen. A vezetőség.

Adás - vétel

FIGYELEM! Aranyat, ezüstöt és briliánsköveket legmagasabb árban veszek. Dozsner Ernő, Deák Ferenc-u. 48. 5316

BELYEGGYÜJTEMÉNYEKET, tömegbélyeget bárkinél előnyösebben vásárolok. Dávid Ferenc-utca tizenkettő. 4292

PERZSASZÖNYEGEKET veszek. Timár-utca 10, Rottenberg 5288

VEZSEK, eladok, cserélek új és használt gépkocsikat, tehergépkocsikat, szerszám-gepeket, szerszámokat, gépkocsi-alkatrészeket, külső és belső gumikat. Rovarirtó és lakkhigiénizáló gyári áron kapható. Garázs, Mó-cok-utca 54. 5459

ANGORAKETREC 6-os, üzleti lisztesláda 4-es eladó. Endre király-utca 40 szám. 559

VEZSEK használt villamosvasalót, rezsót és csillárt. Villamossági szaküzlet, Postakert-utca 16. 5539

VEZSEK vegyi és kozmetikai anyagokat. Rovarirtó és lakkhigiénizáló gyári áron kapható. Vegyüzem, Mó-cok-utca 54. 5560

SZALAGFÜRÉSZT megvételre keres Pap Filip fakereskedő, Torda. 5585

ROKKÁT, villany- vagy kézi hajtást angoraszálnak, kis szivattyúmotorral, megvételre keresünk. Brassai-utca 13. II. 3., déli órákban. 5595

IRÓGÉPET, jókarban, megveszünk. Orth. Izs. Hílközség, Timár-utca 34. Érdeklődni e hó 5-én és 7-én, 9-12-ig délelőtt. 5634

PÁRATLAN cipőt, csizmat, bakancsot veszek. Harasztosi, Bolgár-utca 26. 5625

HASZNÁLT ruhát, cipőt, fehérneműt veszek, eladok. Balázs, Unió-utca 12. 5598

TAKARMÁNYRÉPA eladó. Imre Károly-utca 36, Balásznál. 2614

IRÓGÉPET, jómárkájú modern típus megvételre keresek. Rosmann, Lepage könyvkereskedés. 5567

PERZSASZÖNYEGET, ezüst és alpakka evőeszközöt magas áron vásárol. „LIBERTAS”, Deák Ferenc 40. 5445

ZONGORA, hálószoza, ebédlő és kombinált szobabutorok eladók. Dávid Ferenc utca 13. 5652

CELLULOID hulladékot minden mennyiségben keresünk. Cim a kiadóban.

ELADÓ 2 drb. ágy vagy sezlonterítő. Női kerékpárt veszek. Oltvány Rózsika, Deák Ferenc 9. 5646

ELADÓ sürgősen egy használt szobabutor olcsón elköltözés miatt. Kőkert u. 112. 5657

CSEMPE rakott főzőkályha, sezlon-takaró, antik asztal, antik tükör, gukker eladó. Hegedűs Sándor 15. 5656

ELADÓ 1 bodegaberezés, megtekinthető Farkas u. 1 kapusnál. 5654

VEZSEK, eladok mindenféle használt ruhákat, fehérneműt, cipőt bármilyen rossz állapotban, Russu, Dávid Ferenc-utca 3. 5683

KÉT drb. jókarban levő, rézrugós ágybetét eladó. Linczeg u. 10. I. em. 5666

ÚJ kétszemélyes diófa recamer kárpitozással eladó. Pap utca 40, asztalosnál. Gr KERESSEK középterműre jókarban levő világosszürke gyapjú férfiruhát. Cimemet kérem a kiadóba „Férfiruha” jellegre. 5690

VEZSEK nagyban és kicsinyben mindenféle viaszkos vásznat, fehér előnyben. Fecske utca 34. Kocsifényező műhely. 5660

APRÓHIRDETÉSEK

KERESSEK tolkocsit beteg részére. Cimemet „Katty” jellegre a kiadóba kérem leadni. 5693

ELADÓ egy kétkarikás főzőkemence jó állapotban. Kazinczy utca 25 szám. 5658

DAUER-víz kapható Keresztésinénél a hölgyfodrászatban. Bethlen utca 11. 5654

ÚJ gyümölcs- és szőlőpermetező eladó. Pata utca 36, cipésznél. 5697

SZABÓMŰHELY felszereléssel, univerzális géppel eladó ugyanott konyhafelszerelés más aprósággal. Cim a kiadóban. 5698

IRÓGÉPET veszünk jókarban levőt. Erzsébet nyomda, Bartha Miklós u. 25. 5700

ELADÓ egy vitrines pult, 1 nagy pult, 1 gázresz, 1 jégsezkrény, értekezni Mó-cok-utca 15. 5700

EGY fűrészgyár. Muntele-Szucselen (Jára vize) Kolozs megyében eladó vagy bérbe adó. Értekezni a kiadóhivatalban. 5701

1 fiuruha, 1 kabát 15 évesnek való sürgősen eladó. Budai Nagy Antal 22, ajtó 1. 5702

VEZSEK kisebb perzsa vagy gyapjú szőnyeget, sezlonterítőt, délben 1-3-ig Mó-cok-utca 79. sz. 5694

UJTIPUSU Ganz motort, 2 lóerőset cserélnék 3. vagy 3½ lóerőssel. Petőfi u. 50. 5675

ELADÓ női Singer karikahajós varrógép. Tordai-ut 12, udvarban 6. sz. ajtó. 5716

ELADÓ női arany karkötőóra. Cim a kiadóban. 5716

MATRACOKAT, ágybetéteket, olcsó lepedőt jókarban megvételre keresek. Kő-málajka-utca 21. 5695

ELADÓ egy németgyártmányú 16 HP motor, benzín. és petróleumjáratu, üzemi-képes állapotban. Horváth Gyula, Magyar-gorbó, Kolozsmegye. 5708

EGY farkaskutya eladó. Gyárfás Jenő utca 2. sz. 5715

VEZSEK törött, használt csillárokat és éjjellámpákat Cimemet kérem „Csillár” jellegre a kiadóba leadni. 5712

BELYEGGYÜJTEMÉNYEKET, tömegbélyeget bárkinél, előnyösebben vásárolok. Dávid Ferenc-utca tizenkettő. 5645

ALKALMAZÁS
INTELLIGENS ügyes üzletasszony elhelyezkedne tiszteletben vagy magános ur háztartásvezetését vállalja. Cimemet „Egyedül vagyok” jellegre kiadóba. 5664

ALKALMAZÁS
HÁVI fizetéssel akt-modellt keresek. Ince Ferenc festőművész. Szabadság-tér 14. II. em. 9015

MINDENEST keresek. Szentegyház-utca 3, vendéglő. 5679

KERESSEK takarítónőt, egy mindenest, kifizetőt és háziszolgát. Fogoly-utca 10 5672

KERESSEK szobafestősegédet és parkett puccolót. Fogoly-utca 10. 5672

KOMOLY, jól főzni tudó asszonyt keresek, jó bánásmódban részesítem, ugyanott egy mindenest szobaleányt felveszek. Jelentkezni mindennap 1-től 3-ig. Govilkó, Berde Mózes u. 3. II. em. 5670

BUTORASZTALOSSEGÉDET állandó munkára azonnal felveszek. Lukács asztalos. Unió u. 24. 5687

BORBLISSEGÉDET azonnal felveszek. Széchenyi-tér 36. 5703

EGY kegyes rőzögéd alkalmazást keresek. Kiss János kerékgyártó, Krizb u-u 67. 5673

ASZTALOSSEGÉDET és tanoncot felveszek állandó munkára. Keresek szélesebb szelont Mó-cok-utca 3. 5721

FEHÉRNEMŰMOSÓNÓT keresek állandó munkára. Schuster-mosóda. Szentgyörgy-utca 5612

Ingatlan - lakás

ELADÓ szoba konyhás faház lebontva, tölgyfagerendák, oszlopok, különböző fenyőgerendák, deszka, lécz, cserép, Tinódi 10 5662

EGY butorozott szobát keresek Kaján-tói-ut környékén. Cim Mátyás szabóüzlet Kaján-tói-ut 38.

GYERMEKTELEN öreg házaspár szoba, konyhás lakást keres lehetőleg központban. 5623

ÜZLETHELYISEGET keresek a központban. Lelépést fizetek. Cim a kiadóban. 5432

SZANTÓFÖLD, 32 hold, város ha áraban kiadó. Értekezhetni: Szent gyház-utca 1. II. 5 4742

DONÁT-negyedben gyümölcsöszt és veteményes kertet bérbé vagy részesedésre keresek. Cim: V. Csengery Antal-utca 8. 5559

KERESSEK kisebb családi házat megvételre. Cimemet az „Express” irodába, Dózsa György-utca 6 kérek. 5443

KERESKEDELMEL iroda részére helyiséget keresek, mely álljon két-három szobából és nagy raktárból. Ajánlatokat Mikó-utca 42 szám alá kérek. 5512

SZUTERIN konyha kevés munka ellenében kiadó, ugyanott kis butorozott szoba kiadó. Hegedűs Sándor 15. 5656

HÁZIKISASSZONYT bentlakásra azonnalra keresek. Szeben, Lengyel-szanatórium 46-os szoba. 5688

LAKATOS-mechanikus műhelyt vagy helyiséget bérelnék vagy átvennék, tisztelet-helyiséget, lakást keresek bérbe. Gárdos Pata utca 41. 5677

GYÖNYÖRŰ helyen uri lakásba 3 szoba berendezés használatra szoba konyhájért fűrdőszoba használatlalt adok bér fejében. Cim a kiadóban. 5673

ASZTALOSMŰHELYNEK való helyiséget keresek lehetőleg I. kerületben. Cimemet „Asztalos” jellegre. 5685

KERESSEK kis családi házat megvételre a város harmely pontján. Érdeklődni Unió u. 24. Lukácsnál. 5667

ROMÁN tiszt kisebb butorozott szobát keres központban, lehet szerényen butorozva, de tiszta és fűrdőszobával, jó helyen, külön bejárattal elfogadható árral. Cimemet „Dache” jellegre kérek. 5696

EGYETEMI hallgató hűgával keres rendszeren butorozott szobát konyhahasználattal Sörgyár közelében. Ajánlatokat a kiadóba „Sörgyár” jellegre. 5704

KÉT egyetemi hallgató keres egy butorozott szobát, három diák két szobát, esetleg kosztal. Révész László, Gyulai Pál 20. 5644

ELADÓ kis családi ház, Szamosközi-ut 24 sz. Érdeklődni Árpád-ut 31. 5709

ÜZLETI
PEERY NŐI DIVATSZALON (Czinner Józsefné Klein Jozefin) volt alkalmazottait és vevőit, akiknél nevezett értéktárgyakat helyezett el vagy azok hollétéről tudnak, felkérem közöljék címüket. Rosmann Lepage könyvkereskedés. 5567

DÉL- és Északamerikába utazom. Leveleket, bármilyen megbízást (d. u. 3-5 a Concordiában) vállalom utólagos honorárisért. Szentegyház-utca 34. em. 5649

PUSKAS János névre szóló pénztárcát elveszett szombaton reggel 9 órakor a Széchenyi téren. Kérem a becsületes megtalálót, hogy a pénz kivételével az iratokat visszakereskedjék leadni Deák Ferenc-utca 20 szám alá a Tolca társulatnál. 5647

MINDEN vezér u. 5 szám alá V. K. névre levelet kérek Szabadság-tér 6 I. alá leadni. Gr

MINDEN vezér u. 5 szám alá V. K. névre levelet kérek Szabadság-tér 6 I. alá leadni. Gr

MINDEN vezér u. 5 szám alá V. K. névre levelet kérek Szabadság-tér 6 I. alá leadni. Gr

MINDEN vezér u. 5 szám alá V. K. névre levelet kérek Szabadság-tér 6 I. alá leadni. Gr

MINDEN vezér u. 5 szám alá V. K. névre levelet kérek Szabadság-tér 6 I. alá leadni. Gr

MINDEN vezér u. 5 szám alá V. K. névre levelet kérek Szabadság-tér 6 I. alá leadni. Gr

MINDEN vezér u. 5 szám alá V. K. névre levelet kérek Szabadság-tér 6 I. alá leadni. Gr

MINDEN vezér u. 5 szám alá V. K. névre levelet kérek Szabadság-tér 6 I. alá leadni. Gr

FIGYELEM Mindenféle kályhámunkát cukrászkezemencék és üstökösök készítését vállalom. CÍMPEPÉ DEZŐ Ó kályhás mester Kolozsvár, Mókoc-utca 18 sz.

László Irma a szokásos tánc-délutáni tánc április 8-án, vasárnap a Redutban (Unió-utca 21) alatt tartja meg. Mindenkit szívesen lát

SZIEKERREL megyek Marosvásárhelyre és Csikszerezdára, csomagot viszek 500 kg-ig. Indulás szombaton, Akácfa u. 15. Zerbes. 5653

REG fennálló fűszerüzlet azonnal átadó. Cim a kiadóban. Pata-utca 64 szám. 5689

TÁRSAT keresek panzióhoz, butorra! rendelkezők előnyben. Cim a kiadóban. 5673

ITALMERESI engedélyt keresek. Cim a kiadóban. 5674

NŐI ruha varrását, alakítását házaknál olcsón vállalom. Mikó-utca 67. Kapu zárva, kopogni. 5691

BUDAPESTRE utazom, leveleket viszek és hozok. Érdeklődni Ferenczi papírkereskedés, Deák F. u. 12 sz. 5669

MINDENFÉLE lakatosmunkát, rolló és gazdasági gépek javítását, zárjavításokat vállalom. Barra Samu, Krizb u. 19. 5685

MEGNYITOTTAM lakatos műhelyemet Mikó-u. 81 alatt, e szakmába vágó mindennemű munkát vállalom. Kérem a közönség szives pártfogását. Salamon Sándor lakatos. 5651

KUTAK takarítását és talajvizet eltávolítását vállalom. Cim a kiadóban. 5692

JÖLMENŐ korcsmához társat keresek „5000 pengő”. Krizb-utca 75. 5710

ARUSZÁLLÍTÁST, költöztetéseket és mindennemű szállítást garantáltan vállalom. Berde Mózes-u. 3. II. em. 5671

ELVESZETT Barabás Ferenc névre szóló igazolvány, a megtaláló jutalom ellenében kérem adja le. Kossuth L. 32. 5714

FRTESITEM t. vevőimet, hogy újra vállalom kb. 800 m. körzetben aprított tüzifa rendelést, hazaszállítással. Liszay faraktár, Mó-cok-utca 6. 5504

FELKÉREM azon egyént, aki pénteken András-utca és Kismező-utca között szürke kosztium szoknyát megtalálta és visszahozta, illő jutalomba részesül. Jelentse Apafi-utca 28. 5576

GYAPJU- és vattafésülési vállalom. Magyar-utca 5? 5545

A NAGYVÁRADI vasútiállomáson elvesztett egy orvosi bőrtaška tele fontos iratokkal. Kérem a becsületes megtalálót, jutalom ellenében, dr. Jászay Károly, Mó-cok-utca 95 címére leadni. 5537

KÖLTÖZTETÉST és áruszállítást garantáltan vállalom. Csiki szállító, Horea-ut 47. 5554

ROSMANN, Czinner család ismerőseit és barátait, akiknek birtokában a fenti családoktól származó tárgyak és értékek vannak vagy azok hollétéről tudnak, felkérem, közöljék címüket Rosmann, Lepage könyvkereskedés. 5567

300 PENGŐT adok annak, aki feleségemről Kuj András született Kovács Eszter hollétéről értesít. Február első napjaiban fűnt el a nagyváradi állomáson utazás közben. Ferje Kuj András Mezőkerked, utolsó posta Teke. Ertesítést kér erre a címre: Hermán János református lelkész Kolozsvár, Református Theológia, Malinovszki-tér 13 szám. 5576

KOVÁCS István sofőr felesége, ki Nyiregyházaól jött haza és üzenetet hozott Bende Istvánról, kérem tudassa címét feleségével, Szentegyház-utca 30. 5475

KÉREM azt az urat, aki Daróczi Miklósról, Daróczi Ferenc vistai ref. esperes fiáról március hó 12-én hirt hozott, hogy sziveskedjen felkeresni Malinovszki-tér 3. szám alatt. Dr. Daróczi Miklósné. 5301

FELKÉREM és felajánlók mindenkét, ki szülem Majál-s-utca 35 szám alatti lakásáról butori, fehérneműt, könyvet vagy egyéb tárgyat magához vett, vagy magánál tart, sziveskedjen azt Dózsa György-utca 7 szám alatti irodámban legkésőbb április hó 8-ig bármely délután velem közölni. Dr. Bkoo: Károly, ügyvéd. 5523

Állomás környékén megközelíthető raktárhelyiséget keres

CÁMPÁTI-büffet

DEÁK FERENC-U. 4 SZ.

Szerkesztő: BALOGH EDGAR

BRASSAI-UTCA 7. — TELEFON 253.